

Enhedslistens bemærkninger

Generelle bemærkninger

Den aktuelle økonomiske krise er dybt præget af regeringens uansvarlige politik. Den private sektor blev pustet op med det resultat, at gigantiske bobler er bristet med brutale følger for især de svageste og mest udsatte. Beskæftigelsen er faldet med 200.000 siden efteråret 2008 og når ledigheden 'kun' er steget med godt 70.000 personer skyldes det blandt andet, at mange af de arbejdsløse ikke tælles med fordi de står udenfor a-kasserne og ikke er berettigede til kontanthjælp. Desuden er titusinder i aktivering – mange af dem i meningsløse og demotiverende forløb på grund af regeringens ideologiske udlicitering af området. Krisen er hermed også et billede på en situation, hvor mange falder helt igennem det sociale sikkerhedsnet, eller langtidsparkeres i et umyndiggørende aktiveringssystem.

Statskassen er det bedste eksempel på regeringens dundrende uansvarlighed. Der forventes enorme i år og de kommende år. Men underskuddene er ikke kommet af sig selv. De er direkte foranlediget af regeringens skattelettelser. De samlede skattelettelser i perioden 2002-2012 udgør hele 305 mia. kr. Omkring det samme beløb som statsgælden i Danmark er vokset med.

Udover den økonomiske uansvarlighed ved skattelettelserne, har de også haft markant social slagside og har fået den økonomiske ulighed i Danmark til at vokse markant.

Regeringen misforstår krisen

Den liberalistiske retorik om krisen er, at der er brugt for mange penge i den offentlige sektor og der ikke er gennemført tilstrækkelige reformer på arbejdsmarkedet. Sagt på dansk mener de, at der burde være skåret endnu mere i velfærd, efterløn og dagpenge. Holdningen er, at det er den private sektor og det private forbrug, der skal skabe vækst og fremgang.

Men det er bobler i den kapitalistiske økonomi, der ligger til grund for krisen. Det er den private beskæftigelse og det private forbrug, der er styrtdykket, og som fortsat er kriseramte. Hvis ikke den offentlige beskæftigelse og det offentlige forbrug var vokset, ville konsekvenserne i form af arbejdsløshed, fald i levestandard og social deroute være endnu mere ødelæggende.

Fremtiden tegner endnu værre under den nuværende regering. Krisen har nemlig fået de borgerlige kræfter til at skærpe den liberalistiske profil. Mens der er pumpet milliarder ud i skattelettelser til de rigeste, er der samtidig indført velfærdsstop og gennemført nedskæringer i f.eks. dagpenge og børnepenge. Hensigten er, at den private sektor skal vokse og føre os ud af krisen mens den offentlige sektor skal begrænses. Fremtiden vil præges af varig høj arbejdsløshed og gæld, med mindre der føres en ny politik, der skaber et nyt Danmark.

Ikke kun økonomi

Det er ikke kun økonomisk at regeringen har ført Danmark i uføre. På stort set alle politiske områder er der sket forringelser, der peger mod et samfund med mindre demokrati, frihed og mangfoldighed. Der er også en voksende økologisk gæld, der vil ramme kommende generationer hårdt.

Årets finanslov bliver den sidste finanslov under den nuværende regering. Forhåbentlig kommer oppositionens finanslovsudspil til at danne ramme om den økonomiske politik efter valget. Det er i denne sammenhæng Enhedslisten fremlægger dette finanslovsudspil. Vi vil slå fast, at vi kan stå sammen med resten af oppositionen i forhold til konkrete fremskridt, der anlægger en ny kurs for Danmark. Man vil også være garantien for, at en ny regering fører en ny politik, og at mulighederne for at trække Danmark til venstre, bliver udnyttet fuldt ud.

En ny regering skal straks lancere en række initiativer, der skaber konkrete fremskridt alle steder i samfundet. På dette grundlag skal der arbejdes langsigtet med at udbygge og fordybe den progressive udvikling.

Lave indkomster skal hæves

Alle de såkaldte fattigdomsydelser skal afskaffes. Starthjælpen, 450-timers reglen og kontanthjælpsloftet fastholder mange tusinder i en helt urimelig økonomisk situation på bunden af samfundet.

Herudover øges uligheden systematisk ved, at overførselsindkomster hæves mindre end lønindkomster.

Derfor skal satspuljen afskaffes og overførselsindkomsterne hæves markant, så mange års efterslæb indhentes. De sociale udgifter, der i dag finansieres af satspuljen skal fremover finansieres som alle andre udgifter på finansloven. Vi foreslår desuden, at SU'en hæves med 1.000 kr. om måneden og forringelsen af børnechecken rulles tilbage.

Desuden vil vi sikre en markant lønstigning for den lille halve million lavtlønnede, oftest kvinder, der er i den offentlige sektor (plejepersonale, politi, HKere, 3Fere, pædagoger, hjemmeplejere og medhjælpere, m.fl.) med en samtidig opfordring til at fagforeninger inden for den private sektor arbejder for en tilsvarende lønstigning til de lavestlønnede.

De rigeste skal betale

De rigeste i Danmark har holdt fast efter regeringens skattelettelser. Enhedslisten vil annullere VKOs skattelettelser for de ti procent rigeste danskere, der tjener mere end en halv million om året. Desuden vil vi have aftalen om olien i Nordsøen genforhandlet, så samfundet får mere afkast fra den stigende oliepris og nye fund.

Med tilbagerulningen af skattelettelserne står direktøren for Danmarks største bank til at miste den halv mio. kr. om året, VKO lige har foræret ham. Men vi ønsker også et generelt loft over direktørlønninger og indgreb mod bonusordninger og aktieoptioner. Herudover er der milliarder at hente fra multinationale selskaber. Vi foreslår også en aktieomsætningsafgift for at mindske spekulation i aktier.

Bedre velfærd – lige velfærd

Tilskuddet til kommunerne skal forhøjes, regeringens bureaukratiske ledelsesformer skal fjernes og loftet for kommunale investeringer skal afskaffes. Dette kan bl.a. sikre mere tid til de ældre og et opgør med kontrol og minuttyranni i ældreplejen, samt forbedringer af folkeskolen.

Forbedringen af velfærden skal bl.a. finansieres ved afskaffelse af skattefradrag for sundhedsforsikringer, der er med til at skabe endnu større ulighed i sundheden. Tillige ønsker vi en

millionærskat, genindførelse af formueskatten og reduceret erhvervsstøtte. Vi støtter gerne grøn udvikling, men vil skære i milliarderne til landbruget.

Jobs og grønne fremskridt

Der skal iværksættes en grøn jobplan med offentlige investeringer i klimarenovering og omstilling til vedvarende energi. Det kan bekæmpe klimaforandringerne og dæmme op for den voksende arbejdsløshed. Til at finansiere det har Enhedslisten fremlagt en fremtidsfond der tilføres 26 mia. kr. om året i fem år. Fonden skal sikre investeringer, der styrker den fælles fremtid. Det skal bl.a. ske ved klima- og miljøinvesteringer, der alligevel bør gennemføres så hurtigt som muligt og samtidig sikre nye produktionsarbejdspladser og fremskridt i udkantsområderne (se særskilt udspil).

Dem, der alligevel bliver ramt af arbejdsløshed, skal have bedre rettigheder via hurtigere optjening af dagpengere – og så skal den seneste reduktion af dagpengeperioden ophæves.

Desuden skal den offentlige trafik tilgodeses og den private trafik gøres dyrere. Dette skal ske ved en kraftig reduktion af billetprisen på kollektiv trafik og tilladelse til at indføre bompenge og trængselsafgifter i storbyerne. Det er grøn omfordeling fra venstre.

Uddannelse og plads til alle

Uddannelsesområdet er et af de områder regeringen har forsømt, når det ikke lige handler om, at tvinge nye regler igennem. Undervisningen på de videregående uddannelser skal løftes med flere undervisningstimer. Vi skal ligeledes have et loft over klassekvotienter på alle ungdomsuddannelser, en praktikpladsgaranti og oprettelse af praktikpladscentre. Derudover skal der sættes ind med en særlig indsats overfor frafald på erhvervsuddannelser. Og så skal vi have bedre fysiske rammer og regler for arbejdsmiljøet på daginstitutioner og uddannelsessteder.

Der er også behov for en akut indsats overfor udsatte grupper, så der er plads til alle i samfundet. Ud over at øge de lave sociale ydelser, der skaber mere fattigdom skal der etableres gratis offentlig gældsrådgivning i hele landet og sættes målrettet ind mod udsættelse af familier fra deres bolig. Desuden skal der være flere psykiatriske sengepladser og igangsættes forsøg med fixerum for narkomaner.

Mere demokrati og ligestilling

Krav om udbud af kommunale opgaver skal væk. Det vil styrke det kommunale selvstyre. På landsplan skal vi have partistøtte på alle niveauer frem i lyset så der f.eks kommer lys på erhvervslivets betalinger til partier. Borgerens retsstilling i det sociale system skal forbedres. Ligestillingen mellem kønnene skal styrkes ved at gennemføre øremærket barsel til begge forældre.

International ansvarlighed

Regeringens internationale profil er tegnet af krige og nedskæringer i udviklingsbistanden til fattige lande. Der er også sket en forråelse af holdningen til asylansøgere.

Vi skal have undersøgt grundlaget for Irak-krigen, tropperne skal ud af Afghanistan og udviklingsbistanden skal op over 1 % af BNI samtidig med, at vi skal leve op til vores globale klimaansvar med massiv klimastøtte til de fattige lande.

Forholdene for asylansøgere skal forbedres ved, at de kommer ud af lejrene, og har ret til at arbejde og uddanne sig. Mulighederne for humanitær opholdstilladelse skal forbedres og der skal være lettere adgang til statsborgerskab.

Øvrige initiativer

Kontoen reserve til øvrige initiativer dækker offentlig gældsrådgivning, projekter på det børne- og familiepolitiske område, implementering af UNESCOs konvention om kulturel mangfoldighed, museum om særfor sorgen, fælles sekretariat for småfærger, flere psykiatriske sengepladser, fixerum for narkomaner, indsats mod udsættelse af familier i lejebolig, bedre forhold for asylansøgere og lavere billetpriser i den kollektive trafik.

Indtægter (mia. kr.)

Tilbagerulning af skattelettelser til de 10 % rigeste	7,3
Mere skat på Nordsø-olien	10,0
Aktieomsætningsafgift	7,6
Afskaffelse af skattefradrag for sundhedsforsikringer	0,3
Ekstraskat på indkomster over 1.000.000 kr.	1,7
Genindførsel af formueskatten	3,0
Reduceret erhvervsstøtte	2,2
Bompeng og trængselsafgifter i de store byer	2,5
Fremtidsfond	26,0
Tropperne hjem fra Afghanistan	2,3
Kapitalindkomst beskattes som arbejdsindkomst	5,0
Øgede grønne afgifter minus grønt bundfradrag	5,5
Øget skat på multinationale selskaber	5,0
Annullering af motorvejsprojekter	6,4
Besparelser på konsulentbistand	2,0
Sparede dagpenge osv. når 90.000 kommer i arbejde	18,0
Indtægter ialt	104,8

Udgifter (mia. kr.)

Forbedringer for arbejdsløse og børnefamilier	10,0
Bedre velfærd i kommunerne	15,0
Grøn jobplan	26,0
Bedre ungdoms- og videregående uddannelser	8,0
Højere udviklings- og klimabistand	10,0
Bedre løn til lavtlønnede, herunder kvindefag	5,0
Øvrige initiativer	10,0
Udgifter ialt	84,0

Finanslovsudspillet indebærer øgede indtægter for 104,8 mia. kr. og øgede udgifter på 84 mia. kr. Det samlede resultat af vores finanslovsudspil er øgede indtægter på 20,8 mia. kr. Dertil kommer en række afledte økonomiske forbedringer for de offentlige budgetter når flere kommer i arbejde